Masarykův onkologický ústav

KOLONOSKOPIE

ENDOSKOPICKÉ VYŠETŘENÍ TLUSTÉHO STŘEVA

Informační a edukační centrum
✉ educentrum@mou.cz

PROČ DOPORUČUJEME KOLONOSKOPII TLUSTÉHO STŘEVA?

Výhodou této metody je skutečný obraz sliznice zvětšený na obrazovce. Je možné odebrat vzorky sliznice k vyšetření pod mikroskopem. Odběr je nebolestivý a necítíte jej. Je také možné odstranit touto cestou ze střeva drobné polypy (výrůstky na sliznici).

JE JINÁ MOŽNOST, JAK VYŠETŘIT TLUSTÉ STŘEVO?

Ano. Jinou možností jsou rentgenové metody s kontrastní látkou. Jejich nevýhodou je především dávka záření, menší přesnost, nemožnost odebrat vzorky, odstranit polypy a nutnost aplikace kontrastní látky.

PŘÍPRAVA

Vyšetření předchází příprava, jejímž cílem je dokonalé vyčištění střeva. Čím je střevo lépe vyprázdněné, tím lepší jsou podmínky pro vyšetření (viz návod na přípravu).

VLASTNÍ POSTUP

Tento výkon patří mezi ambulantní zákroky, po němž ještě týž den odcházíte z nemocnice. Obvykle se provádí v lehké sedaci. Jde o stav s navozenou sníženou úrovní vědomí, docílený léky podanými lékařem bezprostředně před výkonem. Volba sedace závisí na charakteru a délce zákroku, celkovém stavu pacienta a přítomnosti komplikujících onemocnění. Před výkonem zavádíme obvykle flexilu (jehlu) do žíly, díky níž můžeme v průběhu vyšetření aplikovat další léky. Vyšetření začínáme nejprve v poloze na levém boku, během výkonu se přetočíte na záda. Za předchozí aplikace zvlhčujícího gelu Vám lékař zavádí konečníkem kolonoskop (flexibilní přístroj). Během výkonu se rozfukují stěny střev malým množstvím vzduchu nebo CO2. Aby se přístroj dobře

zaváděl, je zpravidla potřeba, aby sestra během výkonu stlačila pacientovi břicho. Vyšetření trvá obvykle 20 minut a jeho průběh usnadní dobrá spolupráce pacienta s lékařem. Během výkonu se snažte pomalu zhluboka dýchat a dbejte pokynů lékaře a sestry. U pacientů se stomií (umělým vývodem střeva) postupujeme obdobně, přístroj zavádíme otvorem stomie.

PO VYŠETŘENÍ

Po vyšetření bez aplikace injekce

1. Kontrola stavu pacienta

- Pacient zůstává chvíli na lůžku nebo v čekárně.
- Kontroluje se, že je pacient stabilní a nemá závratě, nevolnost nebo jiné potíže.

2. Odchod z čekárny

- Pokud se pacient cítí dobře, může samostatně opustit čekárnu Gastroenterologického oddělení.

Po vyšetření s aplikací injekce (lehká sedace)

1. Doprovod je nutný

- Pacient může odejít **pouze v doprovodu další osoby, která si pacienta vyzvedne v čekárně!**
- Doprovod musí být zajištěn již **předem**, jinak aplikaci injekce nelze provést.

2. Doba odpočinku

- Po podání injekce je nutné, aby pacient zůstal v klidu pod dohledem zdravotnického personálu po dobu nezbytně nutnou k odeznění účinku léku.

3. Zákaz řízení motorových vozidel

- Pacient nesmí po aplikaci injekce (lehké sedace) řídit motorové vozidlo ani vykonávat jiné činnosti vyžadující zvýšenou pozornost, a to minimálně po dobu 24 hodin.

Další doporučení pro pacienty po kolonoskopii

1. Příjem tekutin

- Pokud lékař nestanoví jinak, pacient se po kolonoskopii může normálně napít.

2. Dietní opatření

- Pokud během vyšetření došlo k zákroku (např. odstranění polypu, ošetření krvácení), je nutné dodržovat dietní omezení dle pokynů uvedených ve zprávě od lékaře.
- Obvykle se doporučuje lehce stravitelná dieta a vyhýbání se těžkým, dráždivým nebo nadýmavým potravinám.

3. Fyzická aktivita

- Po zákroku je nutné omezit fyzickou námahu dle instrukcí lékaře.
- Vyvarujte se těžké fyzické práce a sportu do doby, než to bude lékařem povoleno.

4. Komplikace a hospitalizace

- Pokud se během vyšetření objeví komplikace, může být nutné sledování na lůžku nebo hospitalizace.
- Délka sledování nebo hospitalizace bude určena podle Vašeho zdravotního stavu a posouzení lékaře.

5. Varovné příznaky

- Pokud se po vyšetření objeví silné bolesti břicha, krvácení, horečka nebo jiné neobvyklé obtíže, je nutné neprodleně kontaktovat lékaře.

6. Další pokyny

- Řiďte se podrobně doporučeními uvedenými ve Vaší lékařské zprávě.
- V případě udělení souhlasu v dokumentu „K REALIZACI PRÁV PACIENTA“ Vám lze zaslat výsledek histologického vyšetření a informací související s Vaším zdravotním stavem na e-mailovou adresu vedenou ve zdravotnické dokumentaci, dále viz dokument „K REALIZACI PRÁV PACIENTA“.

LÉČEBNÉ VÝKONY BĚHEM KOLONOSKOPIE – NAPŘ. ODSTRANĚNÍ POLYPU

V rámci kolonoskopického vyšetření je možné, že budou nalezeny polypy. Pokud to situace dovolí, budou tyto polypy odstraněny ambulantně během výkonu. Po vyšetření budete podrobně informováni lékařem o jeho průběhu a výsledcích a zároveň obdržíte doporučení pro další postup.

Je však důležité vědět, že i přes maximální snahu minimalizovat rizika může v některých případech dojít ke komplikacím, jako je krvácení nebo perforace střeva, což by mohlo vyžadovat neplánovanou hospitalizaci. Pokud by tato situace nastala, budete o ní podrobně informováni lékařem a bude zajištěna odpovídající péče.

Prosíme, abyste dodržovali všechna doporučení, která Vám lékař poskytne před i po vyšetření.

Pokud to nebude možné ihned, provedeme po přípravě další kolonoskopii s léčebným výkonem.

KOMPLIKACE PŘI VÝKONU

Absolutní bezrizikovost nemůže zaručit žádný lékař. Naše pracoviště je vybaveno moderní technikou a v provádění výkonů má velké zkušenosti. Nejzávažnější, ale velmi vzácnou komplikací při vyšetření je krvácení nebo protržení střeva. Informujte okamžitě lékaře, pokud budete po vyšetření pociťovat bolesti břicha nebo zjistíte krvácení z konečníku. Tyto komplikace jsou popisovány častěji při léčebných výkonech, a to při odstraňování polypů (nádorů). Krvácení se vyskytuje zhruba ve 2 % případů, s nutností podávat krevní deriváty asi v 1 % případů. Protržení střeva se vyskytuje asi ve 0,3 % případů. Největší riziko krvácení je prvních 24 hodin po zákroku.

INFORMACE K PŘÍPRAVĚ PŘED VYŠETŘENÍM TLUSTÉHO STŘEVA SE DOZVÍTE ZDE:

POKUD VÁM NENÍ NĚCO JASNÉ, MŮŽETE SE KDYKOLIV OBRÁTIT NA NAŠI AMBULANCI.

PO–PÁ 7:00–15:30
543 136 205

Informační a edukační centrum MOÚ
Autor:
Bc. Petra Absolonová, MBA

E1/2025/1
MOÚ © 2025

Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

www.mou.cz
543 131 111